

Što je znanost i kako se postaje znanstvenik?

Svaki znanstvenik postaje znanstvenikom zahvaljujući (prije svih) samome sebi te **znanstvenicima** koji su prethodno sa znanstvenikom radili na istraživanju (tj. mentoru, sumentoru i članovima povjerenstva te svim ostalim znanstvenicima koji su doprinijeli originalnosti znanstvenog rada). Kako bi netko mogao biti mentor budućem znanstveniku mora i sam biti znanstvenik iz znanstvenog područja u kojem će budući znanstvenik istraživati. Ukoliko netko nije znanstvenik a ocjenjuje znanstveni rad postavlja se pitanje relevantnosti ocjene (mišljenje je određenih znanstvenika). Svakako, nove spoznaje u znanosti bi trebale imati osim znanstvene i praktičnu primjenu. Na temelju brojnih znanstvenih dokaza i novih spoznaja funkcioniraju također privatne i javne tvrtke kako bi stvorile još veću učinkovitost. U većini slučajeva (opće poznate informacije) činjenice i znanja koja su opće poznata ne mogu se smatrati znanošću...

Imaju li znanstvenici pravo na šutnju?

Znanstvenici nemaju pravo na šutnju... (Izvor: Vlatko Silobrčić, 24.9.2012. URL: <http://www.rifin.com/o-znanosti-u-hrvatskoj/1614-znanstvenici-nemaju-pravo-na-utnju>)

Koja su znanstvena zvanja?

Znanstvena zvanja su:

1. ZNANSTVENI SURADNIK (ZS)
2. VIŠI ZNANSTVENI SURADNIK (ZVS)
3. ZNANSTVENI SAVJETNIK (ZSV)

Za znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji ga afirmiraju kao priznatog znanstvenika. Za višega znanstvenog suradnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove koji predstavljaju značajan doprinos znanosti. Za znanstvenog savjetnika može biti izabran istraživač koji ima doktorat znanosti i znanstvene radove kojima je značajno unaprijedio znanost, pri čemu će se posebno cijeniti međunarodna afirmacija znanstvenika i međunarodna priznatost njegova znanstvenog rada odnosno njegov značaj u okviru nacionalnih sadržaja. Nacionalno vijeće za znanost donosi pravilnik koji se objavljuje u „Narodnim novinama“, a detaljnije propisuje uvjete za izbor u znanstvena zvanja. Od 01. siječnja 2006. godine primjenjuju se uvjeti za

izbor u znanstvena zvanja propisani Pravilnikom o uvjetima za izbor u znanstvena zvanja (NN 84/05, 100/06, 138/06, 120/07, 71/10, 116/10 i 38/11). Znanstveno zvanje je trajno, nije ovisno o radnom mjestu, a prestaje prelaskom u više znanstveno zvanje ili njegovim oduzimanjem. Postupak oduzimanja znanstvenog zvanja može pokrenuti znanstvena organizacija, matični odbor, područno vijeće, Nacionalno vijeće za znanost ili Odbor za etiku u slučaju:

- da se pojave činjenice i dokazi iz kojih proizlazi da u trenutku izbora u znanstveno zvanje pristupnik nije ispunjavao propisane uvjete za izbor
- da se utvrdi da znanstveni radovi na temelju kojih je znanstvenik izabran u znanstveno zvanje plagijat ili da su istraživanja na kojima se temelje krivotvorena
- teške povrede etičkog kodeksa...

Kako se provodi postupak izbora u znanstvena zvanja?

Postupak izbora u znanstveno zvanje može pokrenuti osoba koja smatra da ispunjava uvjete za izbor u određeno znanstveno zvanje i znanstvena organizacija s kojom pristupnik ima ugovor o radu. Zahtjev za izbor u znanstveno zvanje podnosi se znanstvenoj organizaciji ovlaštenoj za provođenje dijela izbora u znanstvena zvanja, zajedno s dokazima o ispunjavanju uvjeta za izbor u određeno znanstveno zvanje...

Istinitost informacija (tj. kakva mora biti informacijska znanost?)

Na informacijskom prostoru koji oblikuju internet i informacijske tehnologije oblikovan je korpus objektivnog i istinitog znanja. Ako se teži iz različitih interesa za neobjektivnošću, može se reći da se radi o neznanju koje se može izraziti logičkom neistinom. Postojeće komunikacijske mreže moraju imati zadaću organizacije i prijenosa istinitih informacija. Istinite informacije su pretpostavka racionalnog upravljanja, bez obzira na to o kojoj razini upravljanja se radi...

U slučaju strateškog upravljanja riječ je o općenitim informacijama i podrazumijeva se velik obuhvat. Suprotno tome, kod taktičkog i operativnog upravljanja potrebne su češće informacije za kraća razdoblja i ona manjeg obuhvata. Prema tome, sve tri razine upravljanja koriste se računovodstvenim informacijama, ali podrazumijeva se različita razina općenitosti za pojedine razine upravljanja. U informacijskom prostoru (na internetu) ne postoje mehanizmi kontrole javnog znanja prema kriteriju istine i objektivnosti. U današnjem

globalnom društvu, svakako postoji karijera za one koji se bave sigurnošću informacijskih sustava jer su mjere zaštite sve potrebnije.

Može li informacijsko-komunikacijska znanost bez preuzimanja odgovornosti za svoj doprinos istraživanju svijetlih i tamnih strana razvoja informacijskog društva biti društvena znanost? Ako informacijska znanost želi biti društvena, onda mora smoći snage i odgovornosti da upiše i opiše svoj doprinos moralnom, umnom i duhovnom razvoju društvene zajednice, doprinos koji se neće mjeriti samo tehničkim i kvantitativnim pokazateljima primjene informacijske i komunikacijske tehnologije. Informacijska znanost je društvena znanost te je njezin predmet interesa i bavljenja organizacija i razmjena znanja. Posjedovanjem značenja možemo vrlo lako utvrditi istinitu vrijednost informacije. Vrlo često se logika povezuje s utvrđivanjem istinitosti. Iako je logička valjanost nužan uvjet i pretpostavka bilo koje istinitosti, logika ne jamči istinitost, ali izražava formalne uvjete valjanosti te je nužna pretpostavka svake znanstvene metodologije. Demantiranjem logičke istine primjenom logičkog operatora ne, istina se vrlo lako može pretvoriti u neistinu isto, kao što se i demantiranje logičke neistine može pretvoriti u logičku istinu. Logičke izjave su rečenice za koje možemo utvrditi istinitost. Ako ne možemo utvrditi istinitost pojedine izjave, onda te izjave nisu logičke. Logičke izjave možemo povezati logičkim operatorima *i*, *ili* i *ne*. Povezivanje logičke izjave s operatorom *ne* demantiramo istinu *i/ili* neistinu. Operatori *i* i *ili* mogu povezivati dvije logičke izjave, *i* to neistinitu s neistinitom, neistinitu s istinitom, istinitom s neistinitom i istinitu s istinitom. Također valja spomenuti da se logičkim izjavama bavi dio matematike koji se naziva matematička logika, dok je npr. općepoznato to da pravila rada s logičkim izjavama daje Boolova algebra.

Između informacija i odlučivanja postoji međuzavisnost. Odluke se uglavnom donose na temelju informacija. Realizacijom odluka dolazi se do promjena u tvrtkama *i/ili* okruženju. Promjene rezultiraju novim informacijama na temelju kojih se donose nove poslovne odluke i taj se proces neprekidno ponavlja. U međuzavisnosti informacija i odlučivanja vrlo značajno mjesto pripada kontroli. U tom kontekstu potrebno je istaknuti da svaki dobar menadžer mora znati što, kada i zašto treba kontrolirati. Primjenom *i* temeljem svih točnih informacija ne dolazimo definitivno do najbolje odluke koju možemo donijeti u svakom slučaju. Kod odlučivanja se osim logičkih operatora mogu primjenjivati i operatori uspoređivanja, koji mogu poslužiti za uspoređivanje dviju veličina te sudjelovati kao argument kod utvrđivanja istinitosti...

Članak u nastajanju!